

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1320

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de Minister van Buitenlandse Zaken en de Staatssecretaris van Economische Zaken over *visserij voor de kust van de Westelijke Sahara* (ingezonden 9 december 2014).

Antwoord van Minister **Koenders** (Buitenlandse Zaken) mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken (ontvangen 20 februari 2015).

Vraag 1

Herinnert u zich uw antwoord op een vraag over een onder Nederlandse vlag varend schip dat voor de kust van de Westelijke Sahara vist?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Waarop is het uitgangspunt van onder andere de Europese Commissie gebaseerd dat ten aanzien van niet-zichzelf besturende gebieden economische activiteiten rechtmatig zijn, zolang deze de behoeften, belangen en voordelen ervan voor de bevolking niet veronachtzamen? Is dit ook uw standpunt? Is er een juridische opinie die dit standpunt onderbouwt? Zo ja, kunt u die met de Kamer delen?

Antwoord 2

Zoals ook blijkt uit antwoorden op vragen van het Europees parlement is het uitgangspunt van de Europese Commissie gebaseerd op het VN-standpunt waarin Marokko wordt beschouwd als *de facto* beherende macht in het niet-zichzelf besturende gebied Westelijke Sahara. Ook Nederland deelt het VN standpunt. Het VN standpunt wordt onderbouwd in de opinie van de toenmalig Juridisch Adviseur van de VN in zijn brief aan de President van de Veiligheidsraad van 12 februari 2002. De opinie is openbaar en te raadplegen op <http://www.arso.org/Olaeng.pdf>.

¹ Antwoord op vraag 5 in het Verslag houdende een lijst van vragen en antwoorden over de vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2015 (Kamerstuk 34 000 V, nr. 10, 4 november 2014).

Vraag 3

Is het waar dat dit uitgangspunt van de Europese Commissie afwijkt van eerder ingenomen standpunten van het kabinet hierover?² Indien ja, waarom is dit het geval?

Antwoord 3

Nee.

Vraag 4

Is het waar dat de in vraag 1 genoemde visserijactiviteiten alleen in lijn met het internationaal recht kunnen zijn als de oorspronkelijke bevolking via zijn vertegenwoordigers toestemming ervoor verleent? Indien neen, waarom niet?

Antwoord 4

Nee, naar de huidige stand van het internationaal recht is geen toestemming van vertegenwoordigers van de oorspronkelijke bevolking vereist. Op basis van het internationaal recht zou de exploratie en exploitatie van de natuurlijke rijkdommen van een niet-zichzelf besturend gebied, waaronder visserijactiviteiten, wel in overleg met de vertegenwoordigers van de oorspronkelijke bevolking moeten plaatsvinden. Nederland streeft ernaar dit element gezamenlijk met andere EU-lidstaten in het onderhandelingsmandaat van de Europese Commissie te krijgen. Zie ook de antwoorden op de Kamervragen van het lid Van Bommel van 12 mei 2006 over de visserijverdragen tussen de Europese Unie en Marokko, Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2005–2006, nr 1575.

Vraag 5

Kunt u aangeven hoe de opbrengsten van de visserijactiviteiten van het Nederlandse schip (en mogelijk andere EU-schepen) concreet ten goede komen aan de oorspronkelijke bevolking van het gebied? Hoe worden de hiermee samenhangende internationaalrechtelijke verplichtingen door Marokko precies geïmplementeerd?

Antwoord 5

Nederland is van oordeel dat de opbrengsten van de visserij via de EU-afdrachten ten behoeve van toegang tot onder meer de wateren van de Westelijke Sahara, waar Marokko feitelijk gezag uitoefent, ook ten goede moeten komen aan de oorspronkelijke bevolking van de Westelijke Sahara. Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 15 oktober 2014 (TK 21 501-32, nr 753) zijn in het protocol alleen afspraken gemaakt over de EU-bijdrage voor de ontwikkeling van de visserijsector. Over de besteding van de financiële vergoeding voor toegang van de visserijvaartuigen van EU-lidstaten zijn geen afspraken gemaakt. De sectorale steun bedraagt € 14 miljoen per jaar. Marokko moet de uitgaven in het kader van de ontvangen steun jaarlijks verantwoorden en hierbij ook de geografische locatie aangeven, alsmede de te verwachte en gerealiseerde sociale en economische impact. In het Gemengd Comité dat in september jl. bijeenkwam in Rabat heeft Marokko 31 projecten aangemeld op het gebied van infrastructuur, training en onderzoek en daarbij onder meer aangegeven wat de verwachte effecten zijn, zoals de impact op de lokale werkgelegenheid. Van deze projecten zijn er 13 in de Westelijke Sahara en komen 12 projecten ten goede aan de visserijsector in de gehele regio. Het gaat bij deze tweede groep van 12 projecten vooral om projecten op het gebied van onderzoek en visserijcontrole. Marokko moet voor het volgende Gemengd Comité rapporteren over de voortgang van de projecten en aangeven in hoeverre de doelstellingen zijn gerealiseerd. Het volgende Gemengd Comité vindt naar verwachting in september 2015 plaats.

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2013–2014, nrs. 32 en 21.